

Beretningen om en sykkelstur, med filosofiske tanker om:

“Den gang jeg var pige, da var det piger til” ! Eller:

Den gang da, da var det fotballinteresse blant svolværgutan

Av Konrad Markussen

Konrad Markussen, f. i Svolve 1931. Sivilingeniør NTH 1959, forsker, overingeniør ved Sør-Troms Elforsyning (STE) fra 1975, 1980-1999 adm. dir. i STE/Hålogaland kraft. Nå pensjonist og bosatt i Harstad

Bakgrunn

Krigen 1940-1945 er over. Fotballbanen i Svolve som huset hestestall og tyskere i nokkevis, er ikke hva den engang var, soldatbaraken opp mot haugen, der kompaktskolen nå ligger, er frigitt til “sivile formål”. En ny oppvoksende slekt er sugen på fotball, den gamle tennisbanen er det eneste substitutt til fotballarena, sammen med “Myra” i Øverværet (lå mellom stikkveien som nå går fra Nybyveien til Europavei 10, og veien til kirkegården). Ikke bare i Lofoten hadde det vært skralt med fotball gjennom mange år, hele det norske fotballfolk fikk seg en på trynet uti september 1945, da vi tapte landskampen på Råsunda mot Sverige med 10 - 0!

Og på det norske laget spilte endatil ARNE BRUSTAD, eneste skandinaviske spiller på Europalaget som møtte Englands proffer i 1938, og som selv svenske sportsjournalister den gang mente at det eneste Brustad ikke kunne gjøre med en fotball, var å få den til å snakke!

Hva var skjedd i de fem mørke år? Legendariske SIL-spillere som Odd Eilertsen, Meyer Johansen, Alf Knutsen, Sverre Sørstrøm, Reidar Størkersen og Olvar Sandberg, for å nevne noen, var blitt adskillig stivere i beina etter fem år “i opplag”, og hadde problemer med å spille jevnt med juniorlaget på Kabelvågbanen, (for Svolvebanen var ubrukbar). På landslagsnivå strevde næringseksperter med å få liv i Reidar Kvammen, Vikingspilleren som spilte Tyskland trill rundt i OL-kampen i 1936 da vi slo Tyskland 2-0 i Hitlers nærvær. Kvammen hadde et tungt opphold i Sachsenhausen tilintetgjøringsleir de siste krigsår. Det var imidlertid mye god næring i norsk geitost og fårikål, sa fotball-eleganten (den første nordmann som oppnådde 50 landskamper) og kom seg på beina igjen og var kaptein på landslaget da vi slo Danmark for første gang etter krigen.

Konklusjonen var at et nytt kapittel i fotballhistorien måtte begynne etter krigen. Ved hjelp av “de gamle” måtte en ny generasjon utvikle en ny måte å spille på, med et sideblikk på svenskenes

hurtighet og effektivitet, men med ivaretagelse av det som gjorde de gamle “gode”, dvs. teknikken og spilleforståelsen. Her hadde man på landsplan mange storheter å støtte seg til: Asbjørn Halvorsen (sjef for “Bronselaget” i 1936) for landslaget, Gustav Rehn (Skeid), Bjørn Spydevold, (Fredrikstad) osv. for klubblagene.

Og lokalt i Svolvær var vi heller ikke dårlig stilt: På juniornivå hadde man en eksellent trener i “gamle” Alf Knutsen, riktignok uten stortærne i behold, de strøk med p.g.a. forfrysning under en sabotasjeaksjon mot tyskerne under krigen, men med fotballforståelse i massevis. - Men spesielt bør man yte honnør til ledelsen i SIL, som satte i gang en storstilt utbygging av den gamle fotballbanen i Svolvær. Man “løftet” banen omlag en meter over tidligere nivå ved hjelp av utfylling av stein fra “gratishaugen” (der kompaktskolen ligger), samt utfylling av “innsyn” mellom gammelbanen og veien mot Strømbua. Dessuten engasjerte man faktisk utenlandske trenere, som Karl Aage Jespersen, tidligere dansk landslagsspiller og senere trener for Lyn Oslo, og etter hans tid svenske trenere av høy kvalitet. Det var en utrolig interesse for å løfte fotballen i Svolvær og Lofoten fra husmannstilværelse til godt landsdelsnivå.

Landsdelsnivå ja. Den gang var fotball-Norge delt i to: Nord-Norge og resten av landet. Avstander og kommunikasjoner var av en slik art at det var umulig å skape et seriesystem for hele landet. Dersom en omkring 1950 skulle reise fra Svolvær til Trondheim, var det to reelle muligheter: hurtigruten med avgang fra Svolvær om kvelden, ankomst Trondheim et og et halvt døgn senere på morraparten. Variant: Gå av hurtigruten i Bodø om natta, ta buss til Lønsdal og tog derfra til Trondheim. Skulle en til Oslo, var det en dags togreise fra Trondheim. Det var dårlig med flyplasser, og de første forsøk med passasjertrafikk med fly på Nord-Norge skjedde med Sandringham sjøfly. En katastrofal ulykke ved Lødingen med en slik maskin fikk folk flest, ja myndigheter også, til å innse at det nok måtte flyplasser på land til, med et vel utbygget kom-

munikasjonsnett mellom fly og bakke, før den jevne nordmann/kvinne ville gi seg i kast med den slags hurtigtransport.

Dette førte til at vi levde i to forskjellige fotballverdener i nord og i sør i dette landet. I nord organiserte vi oss i nordnorske serier, med kåring av nordnorske mestre og kretsmeistere, og med årlige landskamper mot Nord-Sverige, som geografisk var i samme situasjon som Nord-Norge. Det er klart, her oppe i nord spurte man seg selv: er “søringen” så mykje bere einn vi nordlendinga”?? Idag vet vi svaret: vi er like dårlige (eller gode) enten vi kommer fra Vadsø (Sigurd Rushfeldt : TIL - Rosenborg - Santander (Spania) Austria Wien), eller Trondheim (Steffen Iversen: Rosenborg, Tottenham, Wolverhampton). Antagelig dukker den gode fotballspilleren opp enten han/hun lærer å dempe ballen på et isflak eller på Lerkendal stadion.

Men siden vi nå vet svaret, og skal gi oss i gang med hovedtemaet om piger, og da de var til, så la oss i rettferdighetens navn gi æren til den fotballspilleren som løftet Nord-Norge ut fra “Bossmo og Ytteren” til Europa, Verden, ja også til tettstedet ved Oslofjorden: HARALD (DUTTE) BERG!! Hva han betød for Lyn, for FC den Haag, for Glimt Bodø og for landslaget og nordnorsk fotball, trengs det bøker for å beskrive. Arthur Arntsen har skrevet den første, men det burde ligge an til både hovedfag- og doktoravhandlinger i “fokk og kav” innen sports- og landsdelshistorie på dette felt. Men for nord-norsk selvfølelse er svaret enkelt: vi er like gode som kem som heilst!

Men så til saken: “Da jeg var pige, da

Stedet er Bardufoss. Sjefen der er oberst Ole Reistad. Tidligere sjef for flygeleiren og opplæringssettret for norske flygere i Canada, Little Norway, under krigen. Leder av det norske militærslag som vant gull i OL i 1928 i militær lagpatrulje på ski, kjent for sin replikk

da laget skulle kjøre ned et fjell-”flåg” verre enn utforløypa i Wengen: “Vi møtes i bønn, karer”!

Kjekke norske rekrutter i flyvåpenet koser seg i den nord-norske midnattsola, strekker seg behagelig på plenen utafor brakka. Kan man ha det bedre? Sol natt og dag? - En klegg får en av rekruttene til å fare opp! Bli de aildri trøtt av å plag oss dessan innsektan ? Men idet han skal la seg hensynke i solvarmen igjen, så ser han en gråhåret gubbe i soldatuniform med spade, hakke, trillebår og grev, i full gang med å jobbe på fotballbanen! Alene. “Ka farsken, ka e det før en idiot som ikkje kain nyt sommar’n når vi har dein?”

Kompisan på gressplenen løfte seg litt på albuan og myse bortover. “Æ trur fa ‘n mæ det e sjæfen sjøl”, sei en av gutan. De andre setter seg vantro opp. “Æ trur pinade du har rætt, ka e det han hoill på me, tru?” Og gutan dreg seg opp fra gresset, rusle bort tel “gubben”, og spør ka som står på. Da svarer gubben sjøl, oberstløytnant Ole Reistad, mens svetten dryp fra panna: “Nord-Norge har ikke en eneste gressbane, en nødvendighet for å spille god fotball. Graset veks minst like godt i Nord-Norge som ellers i landet, vi må gjøre noe for at nord-norsk ungdom kan sloss mot resten av Norge på like vilkår. Vi må få gressbaner til landsdelen, og jeg syns vi her på Bardufoss skal gå i spissen og bygge den første!”

Man kan si mye negativt om norske rekrutter, men de på Bardufoss hadde i alle fall skamvett nok tel ikke å la en gammel mann stå og bygge en gressbane aleine. Ikke mange dager etter var området overbefolket av rekrutter som brukte fritida si til å bygge Nord-Norges første gressbane. Og gressbane ble det, klar til bruk i 1948. Og gjett om Reistad hadde planlagt åpningen: Norgesmester Skeid av 1947 skulle møte Nord-Norsk mester av samme årgang, Mjølner fra Narvik.

Spør om det i Nord-Norge ble interesse for kampen. Historien vet å fortelle at det var 15000 tilskuere som omkranset banen på Bardufoss denne dagen, 18. juli 1948, da banen ble åpnet.

I Svolvær gikk ikke informasjonen om storkampen på Bardufoss upåaktet hen. Arne Andersen var den første som gjorde anskrik. Han var av generasjonen som skulle ta over etter Alf Knutsen og co., og med seg hadde han “Baja” (Helge) Jensen som nettopp var blitt A-lagspiller. Av juniorentusiaster nevnes Jens Holst og Jan Larsen og Konrad Markussen, og ikke å forglemme senere landslagsbokser Harald Andersen, samt tribunesliter Terje Jensen, bror til Baja. Alle som en sluttet helhjertet opp om Arnes forslag om å DRA PÅ SYKKELTUR til Bardufoss for å se kampen!

En slik beslutning var den gang ikke noe som bare angikk deltagerne, hele familien kunne risikere å bli involvert. Selv hadde jeg egenhendig kjøpt sykkel i 1947 via postordre fra Bergen (200 kroner), og hadde således transportmidlet klart. Onkel Bjarne hadde ryggsekk, så den kunne jeg låne. Sovepose hadde jeg heller ikke, men mor fant ut at hun kunne sy en med tøy fra et tyvemanns telt som far hadde tatt med seg fra Setermoen da han dimitterte fra krigen 9. juni 1940. Hun gjorde et flott arbeid, og fylte vegg-”pølsene” i posen med dun. Snakk om varm “seng”! Jeg har denne posen den dag i dag, og den er fremdeles konkurransedyktig med de moderne posene når det gjelder varme, men ikke når det gjelder vekt: den veier tre- fire ganger så mye som de moderne. Men vekten er igrunnen ikke så vesentlig når posen fraktes på bagasjebærereren til en DBS-sykel! For egne sparepenger kjøpte jeg sidevesker til bagasjebærereren, og hadde således “plenty av plass” både til treningsutstyr, fotball og fotballpumpe, samt lappesaker til fotballblære og sykkel, i tillegg til varme klær og en nystroket hvit-skjorte til å sjarmere jenter med, om det skulle dukke opp noen.

Antallet deltagere på “Bardufoss-ekspedisjonen” var så stort at vi måtte ha to telt. Jeg husker ikke hvem som skaffet teltene, men det var teltplass nok. De som ikke eide sykler måtte låne, enten av “opphavet” eller andre. Baja husker jeg hadde bakeriets (Jensens bakeris) varesykkel. Han var som vanlig sent ute da vi

skulle gå ombord i hurtigruta, p.g.a. punktering nederst i Gammelgata. Første del av sjøreisen måtte derfor for hans vedkommende benyttes til reparasjon av sykkelslangen.

Reiseruta var som følger: Fra Svolvær med hurtigruta til Narvik på torsdag. Overnatting i telt i Narvik, hvor det på Frydenlund-siden var en campingplass. I Narvik foretok vi prøvesmaking av en ny sort iskrem som ble kalt for "softais", noe som bekom våre ganer og mager vel, ja faktisk mente vi den kunne konkurrere med Betty Andreassens is i bua på torvet i Svolvær. — Neste dag gikk vi ombord i bilferga fra Narvik til Øyjord. Så satte vi oss på syklene og ga oss landeveien i vold.

Frem til Bjerkvik var det rene søndagsturen. Lite bakker og relativt bra sykkelvei i bilsporene. (Asfalt var et ukjent begrep den gang). Stemningen var således god da vi nådde Bjerkvik og skulle gi oss i kast med "fjellveien" opp til Øse. Men de som hadde overløst syklene skulle de neste par-tre timene bittert få angre på det. Er det noen i dag som synes E6-traseen opp til Øse er svingete og bratt, så var den enda verre den gang. Det blei å gå og skyve, gå og skyve til svetten rant helt ned i tøyskoen, eller tennisskoen som de het den gang. Arne, som hadde unnagjort militærtjenesten, prøvde å muntre oss opp med trøndervitsen om de stakkars soldatene som skulle dra kanonen opp bakken til den planlagte utskytingsrampen. En av de utslitte rekruttene sier da til sersjanten: "E du tuillat, vi klare aildri å dra kanonen opp deinna bratte bakken. Stigninga må da være minst 1 på 10!" Hvorpå sersjanten svare: "Ja, om så stigninga e 1 på 1000 så ska kanonen opp!" Men selv denne fikk ikke latteren løs. Vi var bare roboter som skjøv på de "förbaina" sykklan!

Da er det Jens finner å måtte opplyse at denne hardtreninga synes å ha gitt resultater, for det går merkbart lettere for hans vedkommende for hvert skritt han tar. Arne, som er førstemann (eller bjellesau) i troppen og ennå litt sur for at applausen på vitsen hans ikke kom, snur seg til Jens og sier: "Takka faen for at det går lættar, vi

e jo kommet tel topps!" Og plutselig er stemninga en helt annen. "Kanon-vitsen" var jo virkelig god, og er det ikke et fjellvann vi ser der borte? Kom ikke å fortell at Svolværgutan ikke har kondis! Vi sykler lett bortover mot vatnet, får opp telt og finn frem primus. Nu skal det smake med varm kaffe, kanskje varme pølser og skikkelig "grov-stomp" med "Melange" margarin på!

På demokratisk vis ble det avgjort ved loddtrekning hvem som skulle gjøre "kjøkken-tjenesten", dvs. koke kaffe, lage en varmrett og skjære opp skiver. Det ble Arne og Jens som "vant", resten kunne legge "til flekkings" mot vatnet, og stupe uti. For en følelse da svettlagene etter hvert ble skyllet av kroppen!

Nu bestemte Arne og Jens at varmretten skulle være "dau mainn i boks", en form for kjøttstuing som var hovednæring for soldatene under krigen. Man kan si hva man vil om "dau mainn i boks", men under oppkok lukter den fortreffelig. Skrubbsultne som Arne og Jens var, er det ikke til å undres på at de måtte smake litt. Etter hvert ble "litt" ganske mye, og det begynte å minke faretruende i kasse-rolen. Da dukker Baja opp, som den første av badegjestene, og minst like skrubbsulten som Arne og Jens var til sammen. Han åpner lokket på kasserollen og ser til sin forskrekkelse at det ikke er mer igjen enn han selv lettvint kunne sette til livs! "Æ trur fan mæ dokker ha spist opp maten vårres mens vi va å bada"! utbryt han i forarget fortvilelse. Da er det Arne slår sin sultne medspiller på skuldra og sier diplomatisk trøstende: "Du veit vel det, Baja, at når main koke "dau mainn i boks" i kasserolle, så koke dein inn"!

Hvorom allting er, det blei da en smak varmrett til oss alle. Og brød og ost og spekepølse og margarin var det nok av, og kaffen: den smakte himmelsk. At livet kan være så godt, at mat kan smake så godt. Gjengen slenger seg etter hvert ned i lyngen, og begynner å tenke på soveposen. Da er det kondisjonsfenomenet Harald sier: "Ja, vi har vel fotbaillen med?" Svaret var gitt, og ikke lenge etter er det full rulle med fotballten-

Fotballkamp på Vestermyra ca. 1925. Det er usikkert hvilke lag som er i aksjon, men vi synes å dra kjensel på de lyse overdelene til "Fart". I dag ligger Kompaktskolen i Svolvær her. Foto: Mittet. Fra *Lofotbilder 2*.

nis bortover lyngrabbene. - Men så krever naturen sin rett, og soveposene blir neste oppholdssted.

Neste dag er det lørdag, og vi står relativt tidlig opp for å komme til Bardufoss tidsnok til å lodde stemningen "dagen før dagen", og for å "ta et blick over almuen" (jentene) og gjerne ta del i dansen som vi antok ble arrangert, selvsagt bare for å teste kondisjonen vi hadde opparbeidet. Som sagt så gjort, og grytidlig i ti-tiden var det en frisk og opplagt Svolværtropp som satte sykkel-kursen etter Riksvei 50, eller E6 som den heter i dag, mot Bardufoss. Vi tok oss dog tid til å smake på rømmegroten på Gratangen Turisthotell, hvor også melka smakte aldeles nydelig.

På Bardufoss var det et yrende liv da vi

ankom utpå ettermiddagen. Fotballentusiaster fra hele Nord-Norge var ankommet for å overvære storkampen, og det ble diskutert og veddet i det vide og brede: hvem som var best, Mjølner eller Skeid? Møter Skeid med bestelaget, dvs. er landslagsspillerne Hans Nordahl og Gustav Rehn med? Og Mjølner, var den kjappe venstrevingen, David Hansen med pannebandet, kvitt skaden, var burvokter Manken Henriksen i form, og kunne tanksenter Torstein Hansen dominere luftrommet foran mål som han pleide? Og hva med Harald Ness i Mjølners bakre forsvar, ville han kunne hamle opp med landslags-senter Hans Nordal? Det var mange titalls vesentlige spørsmål som svirret i luften blant oss forståelsepåere. Men spør om vi frydet oss, og spenningen sitret i kroppen der vi diskuterte

strategier og opplegg for morgendagens dyst. Dette var ikke bare en kamp mellom Mjølner og Skeid, det var en kamp mellom Nord-Norge og Sør-Norge, den første i historien! (Når vi ser bort fra bataljen mellom Tore Hund fra Bjarkøy og kong Olav Haraldson i slaget på Stiklestad i 1030. Der trakk Nord-Norge det lengste strået).

Da merker vi plutselig at Jens blir så stille. Han klapper på lommene, både på jakke og bukse. "Dæven, æ ha mesta pængboka med 60 krona i"! Det var ingen liten sum den gang, faktisk 30% av det min sykkel kostet året før. Gjengen er minst like fortvilt som Jens, og tilbyr ham hjelp på alle mulige måter. Men Jens har bestemt seg, han vil sykle tilbake og se om han kan finne den. Det er noe som heter "lykken står den kjekke bi". Hvor mange kilometer Jens kjekt syklet tilbake vet han vel knapt selv, men lykken stod ham bi. Han fant pengeboka, og det var atter en sorgløs gjeng som nå kunne konsentrere seg om å få opp teltene.

Vi fikk plass for disse på den store campingplassen. Litt av spenningen avreagerte vi med litt fotballtennis mellom teltploggene, for "inspeksjonen av almuen tok til". Undertegnede og et par til av Svolværtroppens juniorer hadde vel for lite skjegg på haka til å sjarmere stedets soldatvante kvinneklientell, så vi havnet tidlig i soveposen den kvelden. Heller ikke "A-lagspillerne" syntes å komme lengre enn til et par halvlitre øl, før de litt høyrøstet inntok samme posisjon, etter at de som avslutning vekket de øvrige deltagerne for å forklare hvordan Mjølners forsvarsstrategi i morgendagens kamp helst burde være. I halvsøvn mente jeg å høre: "De der teknikeran må main takle før de har fått dempa og ballen uinner kontroll", før jeg igjen var i søvnens rike.

Det var således en forventningsfull, heltent og fotballfrelst Svolvær-gjeng som fikk fyr på primusen neste morgen for å iføre seg kaffe, melk samt brødkiver med ost og spekepølse på. Så bar det for å inispisere vidunderet: Nord-Norges første gressbane. Du store alpakka, var en gressbane så slett og grønn?! Her behøvde en

ikke å grue seg for en glidetackling med etterfølgende oppskrubbing av lår og legger p.g.a. grus og pukk. Og hvor fint spratt ikke ballen på dette teppet! Måpende beundret vi Ole Reistads verk, og skjønte hvor betydningsfullt dette tiltaket var, for å få Nord-Norge inn i en virkelig fotball-kultur.

Området omkring banen begynte etter hvert å pakkes til av folk. Det skulle vise seg at i alt 15000 tilskuere fikk plass "ringside". Såvidt undertegnede vet, har det aldri, verken før eller senere, vært så mange tilskuere på en fotballkamp i Nord-Norge.

Arrangementet startet med en "forkamp" mellom Svalbard Turns fotballag, og Bardufoss Idrettsforening. Det ble en frisk kamp i ekte nord-norsk stil, ikke minneverdig akkurat, bortsett fra en ting: en "fantomskåring" av en av Svalbard Turns løpere på et høyt innlegg fra høyrekanten. Ballen svever i hodehøyde mot Bardufosslagets 16-meter da et "vesen" i god fart mot mål gjør et stupsprang høyt opp i luften, svever horisontalt gjennom luften slik som Wirkola gjorde i Vikersund da han satte verdensrekord i skiflyging i 1966. Han treffer ballen med pannebrasken, og du store verden for et mål! Keeper rakk ikke å løfte armene, og nettet hadde store problemer med å holde festet til målstolper og tverrligger. Jeg tror det var Svalbard Turns senterløper som utførte bragden. Min konklusjon var at han ikke bare var en god fotballspiller, han måtte være en glimrende turner også.

Og så startet hovedkampen Mjølner - Skeid. Den startet med stil. Etter at lagene hadde tatt oppstilling på banen og gjort klart for avspark, blåser dommeren i fløyta. Ingen rører ballen som ligger på midtstrekkmerket. Da marsjerer Ole Reistad inn, bukker til begge lag og foretar avsparket! For en applaus han fikk! - Dermed var kampen i gang.

Det skulle vise seg at ingen av lagene tok lett på kampen. Skeid hadde bestemt seg for å vise hvem som var Norgesmester, og Mjølner at det var en Nord-Norsk mester som kunne hamle

opp med hvem som helst. Ingen overdreven respekt for kjendisene fra sør. Det ble en fotballkamp som det gikk frasagn om i Nord-Norge i mange år etterpå. Den var god spillemessig og sjansemessig. Det var ikke, til oss nordlendingers store glede, klasseforskjell mellom lagene. Mjølner behersket gressbanen meget godt, kanskje fordi de hadde god erfaring fra gressbanekamper de hadde spilt i Nord-Sverige. Det bakre forsvar hos Narvikguttene fungerte upåklagelig, og kaptein Erling Pettersen og forsvarskjempe Harald Ness satte seg i respekt hos Skeids pågående løpere. Oppe i Mjølners løperrekke var brødrene David og Thorstein Hansen i godt slag, og satte ofte Skeidforsvaret under press. Dessverre fikk kampen en ulykkelig utgang for en av Skeids store spillere. Landslagets og Skeids forsvarskjempe Gustav Rehn gikk opp i hodeduell med Thorstein Hansen, de skallet sammen, og begge ble liggende. For Rehn ble dette hans siste duell på fotballbanen. Hodeskaden var av en slik art at han ble frarådet å spille mer fotball, og det rådet fulgte han. Thorstein Hansen slapp derimot uskadet fra hendelsen. - La det være sagt at det var en meget fairspilt kamp, trass i dette uhellet. Og resultatet: 3-2 til Skeid

Det var et resultat selv de mest patriotiske nordlendinger aksepterte. Skeid var et mål bedre, men det var ikke, som foran nevnt, klasseforskjell mellom lagene. Og vår nordnorske selvfølelse var intakt. Det var således en vel tilfreds tilskuermasse som kunne dra på skubben hjem, enten hjemmet nå var i Mo i Rana eller Honningsvåg, denne søndagskvelden.

Vi i Svolværgjengen var også meget tilfreds med det vi hadde sett og opplevd. Fotballteknikk og spilleforståelse var blitt alfa og omega på treningene våre i Svolvær/Kabelvåg. Samtlige av oss var derfor "på hugget" etter å se hvordan Skeidspillerne utførte sitt tekniske repertoar. Var de omhyggelige og presise med innsidepasningene, hvordan utførte Hans Nordahl frisparket med vristen, hvordan dempet man ballen som

kom langs bakken eller fra luften på den mest rasjonelle og hurtigste måten? Og sist men ikke minst: hvordan posisjonerte man seg ute på banen for å skaffe "luker" for gjennomspill til senter- og ytreløpere?

Etter kampen ble det mange dyptpløyende og heftige drøftinger oss imellom i forbindelse med det vi hadde sett, og de svarene vi mente å ha fått. "Han steike", sa Jan, "så dere hvordan Hans Nordahl dempet en høy ball så den lå "død" på låret, snur seg, lar den falle mot bakken og serverer DEN passingen til Sætrang på vingen"?! Vi hadde fått syn for sagn: God fotball var ikke bare "spark og spenn". Det var teknikk, ballbehandling, posisjonsspill, skuddsikkerhet og innsats. Det var, slik jeg oppfattet det, en samstemmighet om at denne kampen hadde vært en leksjon i god fotball, som vi ikke ville ha vært foruten. Vi hadde fått lønn for strevet med å skyve syklene fra Bjerkvik og opp til Øse!

Neste morgen var det å begi seg på turen hjem. Vi tok samme ruten tilbake til Bjerkvik, og spør om vi nå nøy å kjøre de "forbaina" bakken nedover! Så tok vi av veien vestover langs Ofotfjorden mot Tjeldsundet, for der å ta Steinslandsferga over til veien mot Harstad. Der var det å gå ombord i hurtigruten neste morgen, for så å komme til Svolvær om kvelden. Selv forlot jeg gjengen på Liland i Ofoten, for derfra å sykle til Tårstad, ytterst i Ofoten. Der hadde min bestemor gårdsbruk, og jeg var "hyret inn" for å hjelpe til med slåtta. Jeg velger derfor her å avrunde beretningen om de fotballfrelste Svolværingen som i 1948 syklet til Bardufoss for å se en fotballkamp.

Ettertanke: Hvem vil i dag, i TV fotballens glansperiode, dra på en tredagers telt- og sykkelturné for å se en fotballkamp? Hvilke krav ville de eventuelle gærninger da stille til lagenes nivå, kjendisinnslag og merittliste? Vil det noen sinne komme så mange som 15000 tilskuere til en fotballkamp i Nord-Norge? Er dagens fotballfans "lykkeligere" i sin fotballverden enn tullingene som dro fra Svolvær til Bardufoss i